

Ondersteuningsprofiel Kompaschool Den Helder

1. Functie van het ondersteuningsprofiel

In het ondersteuningsprofiel beschrijft de school haar basisaanbod en ook de mogelijkheden om leerlingen te ondersteunen wanneer het basisaanbod van de school onvoldoende is om tegemoet te komen aan de onderwijsbehoefte van de leerling. In het ondersteuningsprofiel zijn de daarvoor relevante gegevens opgenomen, zodat voor ouders, samenwerkingsverband en de overige scholen van het samenwerkingsverband, de mogelijkheden van de school duidelijk zijn. Het ondersteuningsprofiel maakt een onderscheid in basisondersteuning en extra ondersteuning.

Bij extra ondersteuning gaat het om specifieke kwaliteiten van de school, gericht op leerlingen die deze vorm van ondersteuning vragen. Extra ondersteuning (een arrangement), vertaalt zich in een aanbod dat de school kan bieden en waarvoor soms ook extra middelen worden ingezet. Arrangementen kunnen deels structureel deel uitmaken van het ondersteuningsaanbod en deels een tijdelijk karakter hebben. Een arrangement geeft aan:

- welke deskundigheid wordt ingezet;
- de tijd die beschikbaar is;
- het programma dat uitgevoerd wordt en de gebruikte materialen;
- samenwerking met ouders, onderwijs en mogelijke ketenpartners.

Het ondersteuningsprofiel geeft eveneens informatie over de basiskwaliteit van de school. Daarom is het oordeel van de inspectie over deze basiskwaliteit opgenomen in het ondersteuningsprofiel. Het ondersteuningsprofiel van de school vormt voor ouders een houvast bij de keuze tot mogelijke plaatsing op onze school en voor het samenwerkingsverband een houvast bij het vinden van de meest geschikte plek voor een leerling.

De inhoud van dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) bestaat uit:

- gegevens van de school
- karakteristiek en onderwijsvisie van de school
- kengetallen
- oordeel van de onderwijsinspectie
- organisatie van de ondersteuning
- ondersteuning sociaal- emotionele ontwikkeling
- ondersteuning taal/lezen en spelling
- ondersteuning rekenen en wiskunde
- grenzen aan ondersteuning
- professionalisering

2. De gegevens van De Kompasschool te Den Helder

Bestuur	: Stichting Samenwerkingsschool
Directeur	: Cora van den Bor
Adres	: Drs F. Bijlweg 234 1784 MC Den Helder
Telefoon	: 0223 631300
E mail	: directie@kompasschooldenhelder.nl
Website	: www.kompasschooldenhelder.nl

3. Karakteristiek en onderwijsvisie van de school

De Kompasschool is een school voor speciaal basisonderwijs en onderdeel van de Stichting Samenwerkingsschool. We bieden optimale toegankelijkheid voor leerlingen die belemmeringen ondervinden in hun leer- en ontwikkelingsproces. Respect voor elkaars achtergrond is een belangrijke richtlijn in onze sociale omgang.

De school is gelegen in de wijk Nieuw Den Helder. Onze school is een streekschool: onze leerlingen zijn veelal afkomstig uit Den Helder, Breezand en Wieringen. We bieden onderwijs aan één groep Jonge Risicoleerlingen (groep 1 en 2) en aan rond de 10 kerngroepen.

In onze school is ook een afdeling van de Antoniuschool, school voor cluster 4 onderwijs, gehuisvest. Zij vallen bestuurlijk onder de Aloysiusstichting.

De Jonge Risico Groep is tijdelijk gehuisvest in het gebouw van Parlan en vormt samen met Parlan, de Antoniuschool en de Kompasschool een Integraal Kindcentrum.

Ontwikkelingen in het onderwijs gaan snel en als school zijn we voortdurend gericht op verbetering van de kwaliteit van ons onderwijs.

Onze school biedt onderwijs aan kinderen die in het reguliere onderwijs, met alle deskundige hulp en begeleiding die daar wordt geboden, niet voldoende tot hun recht kunnen komen. Of aan kinderen vanuit het speciaal onderwijs omdat kinderen aan een vervolgstap toe zijn.

Op onze school houden we een groeps grootte aan van rond de 15 leerlingen, om aan de onderwijs- en begeleidingsbehoefte van de leerlingen te kunnen voldoen. In de Jonge Risico Groep is ook een onderwijsassistente aanwezig.

We geven arrangementen vorm om kinderen te stimuleren binnen hun eigen mogelijkheden te komen tot optimale ontwikkeling en prestaties. Wij bieden onderwijs waarin we de onderwijsbehoefte van de leerlingen centraal stellen en afstemmen op de leer- en ontwikkelingsbehoefte en de mogelijkheden van het kind. Centraal staan de basisbehoefte van kinderen: relatie, competentie en autonomie.

We bieden een veilig en duidelijk pedagogisch klimaat waarin we kinderen zelfvertrouwen geven en succeservaringen laten ervaren. Juist de succeservaringen hebben tot gevolg dat kinderen gemotiveerd zijn voor het leren. We gaan daarbij niet (alleen) uit van belemmeringen maar vooral van mogelijkheden. In een veilig en duidelijk klimaat kunnen kinderen komen tot samenwerken en samenspelen. Op onze school voelen kinderen zich veilig en voelen ze zich geen uitzondering meer. In toenemende mate leren we kinderen zelfstandig te gaan werken en (mede) verantwoordelijk te zijn voor hun leerproces.

De ouders zien we als partner en we werken nauw samen. We hebben immers een gezamenlijk belang: het kind. Door samen te werken stimuleren we de ontwikkeling van het kind, in wederzijdse betrokkenheid en met respect voor elkaar.

4. Kerngetallen

Leerlingaantallen per 1 oktober en tussentijdse uitstroom onder- en middenbouw.

	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018
Leerlingenaantal	134	144	164
Uitstroom regulier			1
Uitstroom andere SBAO	3	2	2
Uitstroom SO			
Cluster 3	1	3	5
Cluster 4	2	2	2
Cluster 2		1	

Tabel 1: Kengetallen BAO (Basisonderwijs) en SO (Speciaal Onderwijs)

Schooljaar 2017-2018 waren er 26 schoolverlaters. 15 daarvan zijn naar de Praktijkschool gegaan, 9 naar VMBO BBL, 1 naar VMBO KBL en 1 leerling stroomde uit naar de Mavo.

5. Oordeel van de inspectie

De Kompaschool te Den Helder heeft altijd al een basisarrangement toegekend gekregen van de onderwijsinspectie.

Bij het inspectiebezoek van 30 mei 2017 is opnieuw een basisarrangement toegekend. De inspectie heeft het volgende geconstateerd:

Wat gaat goed?:

- De leraren bieden de leerlingen een duidelijke structuur waarin zij weten wat er van ze wordt verwacht.
- Leraren en leerlingen gaan prettig met elkaar om en zij ervaren de school als veilig.
- Leraren hebben een duidelijk beeld van hoe leerlingen zich op cognitief en sociaal-emotioneel gebied ontwikkelen.
- Het team werkt constructief en enthousiast aan haar schoolontwikkeling.

Wat kan beter ?:

- De leraren leggen over het algemeen duidelijk uit maar kunnen het instructiemodel op onderdelen beter benutten

Wat moet beter?:

In dit onderzoek zijn op schoolniveau geen onderdelen gezien die vanuit de wettelijke eisen vragen om kwaliteitsverbetering.

Beoordeling:

Aanbod	Voldoende
Zicht op ontwikkeling	Voldoende
Didactisch handelen	Voldoende
Veiligheid	Voldoende
Pedagogisch klimaat	Goed
Kwaliteitszorg	Voldoende
Kwaliteitscultuur	Goed
Verantwoording en dialoog	voldoende

6. Organisatie van de ondersteuning

6.1 Schoolniveau

Onderwijsbehoefte van onze leerlingen

Leerlingen krijgen een toelaatbaarheidsverklaring (TLV), als na bespreking in het CTO blijkt, dat plaatsing op een school voor SBO noodzakelijk is. Basisscholen zijn steeds beter in staat zorgleerlingen te begeleiden in het reguliere onderwijs. De onderwijsbehoeften van onze leerlingen zijn daarom complex. Er is sprake van verdichting van problematiek op SBO- scholen.

Vaak is er sprake van stagnatie op verschillende ontwikkelingsgebieden en zijn er ondersteuningsvragen op meerdere gebieden. Bij een behoorlijk percentage (zo rond de 40%) van de leerlingen is een stoornis vastgesteld. Dat kan ook in de thuissituatie moeilijkheden geven in de opvoeding.

De leerkrachten, ondersteund door de intern begeleider, organiseren de ondersteuning en begeleiding in de groepen en in de school. Onze leerlingen hebben veel behoefte aan ondersteuning, extra aandacht en begeleiding. In onze kleine groepen (rond de 15 leerlingen) zijn we in staat deze hulp te bieden. Als school volgen we modules met betrekking tot gedragsstoornissen en leerproblemen en schakelen we deskundigen in om ons onderwijs te verbeteren.

Onze leerlingen hebben te maken met de volgende belemmeringen:

- Belemmeringen in de informatieverwerving (o.a. motorische belemmeringen, somatische belemmeringen).
- Belemmeringen in de informatieverwerking (zoals cognitieve belemmeringen, communicatieve belemmeringen, zich eigen maken van leerstrategieën, informatieopname, werkgeheugen).
- Belemmeringen in de werkhouding, de executieve functies (o.m. zelfsturing, inzet, motivatie, planning en organiseren van werk).
- Belemmeringen in het sociaal- emotioneel functioneren (internaliserende en externaliserende problematiek, emotieregulatie).

Bij veel van onze leerlingen is er sprake van een combinatie van genoemde probleemgebieden.

De gemeten capaciteiten van onze leerlingen liggen tussen een IQ van rond de 60 tot en rond de 120.

Ongeveer 50 % van de leerlingen heeft cognitieve leermogelijkheden op moeilijk lerend niveau en om en nabij 45% van de leerlingen heeft een DSM diagnose.

Onze leerlingen hebben behoefte aan:

- Een duidelijke, voorspelbare en veilige leeromgeving.
- Een pedagogisch klimaat dat zowel preventief als uitnodigend is.
- Afstemming op de didactische en pedagogische onderwijsbehoefte.
- Een didactisch arrangement gericht op de individuele mogelijkheden.
- Structureel aanbod met betrekking tot leerstrategieën en taakaanpak.
- Een duidelijke, korte en vaak herhaalde instructie, visueel ondersteund.
- Extra begeleid inoefenen, voordoen, samendoen, nadoen.
- Succeservaringen, versterken van gevoel van competentie.
- Ondersteuning bij het verbeteren van de executieve functies.

Het ontwikkelingsperspectief

Voor alle leerlingen wordt jaarlijks een ontwikkelingsperspectief opgesteld. We gaan daarbij uit van hoge maar realistische verwachtingen. In het ontwikkelingsperspectief staat het te verwachten en behaalde toetsresultaat vermeld, het bijbehorende plannend leerstofaanbod, de onderwijsbehoefte, de belemmerende en compenserende factoren, het uitstroomprofiel, de verleende extra zorg, de hulpverlening, de mening van de ouders en de mening van het kind. Het ontwikkelingsperspectief wordt jaarlijks door de ouders getekend. Twee keer per jaar vindt monitoring van de vorderingen van de leerlingen plaats door de intern begeleider.

Leerlingprofielen

Onze leerlingen in het SBO hebben, zoals aangegeven, te maken met een aantal belemmeringen, die hun ontwikkeling met betrekking tot het leren, de sociaal- emotionele ontwikkeling, gedrag en bijbehorende ontwikkeling belemmeren.

Bij de meeste leerlingen binnen het speciaal (basis)onderwijs is er een bepaalde stapeling van problematiek op de domeinen van leren, gedrag en ontwikkeling. Zij hebben speciale ondersteuning en meer aandacht nodig. In het SBO zijn de groepen kleiner en is er meer tijd om aan de specifieke onderwijsbehoefte van de leerlingen tegemoet te komen.

Uit psychodiagnostisch onderzoek komen vaak belemmeringen naar voren zoals een disharmonisch profiel, problemen met de informatieopname, begrip van de instructie, geheugenproblemen, lagere capaciteiten, onzekerheid en behoefte aan herhaling. We hebben op school drie leerroutes uitgewerkt die het aanbod en de leerrendementen omvatten voor de hieronder genoemde leerlingprofielen.

Profiel 1:

Leerlingen met cognitieve mogelijkheden op moeilijk lerend niveau, het IQ ligt rond de 60 – 75. De te verwachten leerrendementen liggen tussen de 15-20% en 50%.

Deze leerlingen stromen na hun basisschoolperiode veelal door naar het praktijkonderwijs.

Naast de belemmering in het cognitief functioneren ondervinden de leerlingen belemmeringen op meerdere gebieden zoals hierboven beschreven.

Er is sprake van een totale achterstand en het leren en de gehele ontwikkeling verlopen veelal vertraagd op eigenlijk bijna alle ontwikkelingsgebieden: didactisch, sociaal, emotioneel, taal/spraak, belevingswereld. Het werktempo is vaak laag. Ze hebben veel moeite met het begrijpen van de lesstof en ook met de wereld om zich heen. Deze leerlingen kunnen een passieve houding hebben maar kunnen zichzelf ook overschreeuwen. In sociaal- emotioneel opzicht kunnen ze de snelheid van begrip van hun leeftijdsgenootjes vaak niet bijbenen. Ze zijn vaak verbaal niet sterk genoeg.

Zij leren voornamelijk vanuit het concrete niveau. Ze hebben een aanbod nodig, aangepast aan hun niveau, veel herhaling, herhaalde inoefening en een korte duidelijke instructie.

Voor de leerlingen aan de ondergrens van deze leerroute is er een speciale leerlijn opgesteld.

Profiel 2:

Leerlingen met cognitieve mogelijkheden op laag gemiddeld niveau, het IQ ligt rond de 75-80 en 90.

De te verwachten leerrendementen liggen tussen de 50 en 80%.

Deze leerlingen stromen na hun basisschoolperiode veelal door naar het VMBO basis-/kaderberoepsgerichte leerweg.

Naast de laag gemiddelde capaciteiten ondervinden deze leerlingen belemmeringen op meerdere gebieden zoals reeds beschreven. Met name de werkhouding is vaak zwak. Er zijn problemen met het opnemen van informatie, moeite met het luisteren naar de instructie, problemen met de taakaanpak, een zwakke concentratie en deze leerlingen werken vaak onnauwkeurig. Veel van deze leerlingen zijn onzeker, blokkeren en komen zo niet meer tot werken. Ook kan er sprake zijn van een vastgestelde stoornis, in gedrag of met betrekking tot leren. De leerlingen hebben veel behoefte aan instructie, herhaling en inoefening. Zij zijn voor hun gevoel van welbevinden en leervorderingen afhankelijk van begeleiding en sturing.

Profiel 3:

Leerlingen met een gemiddeld cognitief niveau, het IQ ligt rond de 90 en hoger. Er zijn leerlingen met een IQ van 110-120 te vinden op het SBO. De te verwachten leerrendementen liggen tussen de 80 en 110% en hoger.

Deze leerlingen ondervinden veelal belemmeringen in het sociaal- emotioneel functioneren en hun gedrag. Vaak is er sprake van een vastgestelde stoornis waar de leerling ernstig door belemmerd wordt.

Ook kan de werkhouding een belemmering vormen. Leerlingen komen niet meer tot werken, blokkeren met betrekking tot het werk, hebben faalangst of er is hevig verzet.

Deze leerlingen hebben veel behoefte aan structuur, veiligheid, zekerheid, maar ook bemoediging, succeservaringen en uitdaging. Met name ook het gevoel geaccepteerd te worden.

Deze leerlingen kunnen uitstromen naar regulier VO.

Voor enkele leerlingen is uitstromen naar regulier vervolgonderwijs niet passend genoeg. Deze stromen uit naar het voortgezet speciaal onderwijs, zoals bijv. cluster 2 en cluster 4.

Meerkunners:

Binnen dit leerlingprofiel vinden we ook de leerlingen die we “meerkunners” kunnen noemen. Het afgelopen schooljaar heeft een aantal collega’s de scholing voor meerkunners gevolgd en is er een leerlijn voor deze leerlingen opgesteld. Ook is er lesmateriaal aangeschaft, verrijkend en meer uitdagend.

Interne begeleiding (IB)

De intern begeleider (IB’er) wordt ingeschakeld, als er zorgen zijn rondom de ontwikkeling van leerlingen. Er kan gekozen worden voor het opstellen van een individueel handelingsplan, bijstelling van het groepsoverzicht en ontwikkelingsperspectief, coaching van de leerkracht, inschakelen van de Commissie van Begeleiding en/of overleg met de hulpverlening. De intern begeleider is verantwoordelijk voor de leerlingenzorg en heeft daartoe de opleiding intern begeleider gevolgd.

Het IB- overleg

In het IB- overleg zitten de IB’er, de psycholoog en de directie. Kinderen worden in het IB- overleg besproken als consultering van de intern begeleider onvoldoende resultaat oplevert of bij

ingewikkelde vragen. Vaak zijn er vragen rondom de aanpak bij gedrag, ernstige leerproblemen of vragen met betrekking tot de cognitieve mogelijkheden.

De Commissie van Begeleiding

Bespreking in de Commissie van Begeleiding (CVB) vindt plaats als multidisciplinair overleg gewenst is. In de CVB hebben de jeugdarts, psycholoog/orthopedagoog, intern begeleider en de directie zitting. Waar nodig worden andere deskundigen uitgenodigd. De CVB geeft advies aan de school hoe verder te handelen en kan onderzoek doen.

Logopedie

Op school kan logopedische behandeling georganiseerd worden. Bekostiging vindt plaats via de zorgverzekering. Alle nieuwe leerlingen worden in ieder geval gescreend. Voordeel van behandeling op school is, dat we direct contact kunnen leggen met de logopediste.

Fysiotherapie en ergotherapie

Behandeling kan plaatsvinden op school. Bekostiging gaat via de zorgverzekering. Ook hier is het grote voordeel dat we direct contact hebben met de behandelaars.

6.2 Groepsniveau

Groepsoverzicht

Op onze school werken we, naast met stamgroepen, met klasdoorbrekende instructiegroepen. Leerlingen met een vergelijkbare onderwijsbehoefte worden bij elkaar in een instructiegroep geplaatst bij de vakken taal, spelling, technisch lezen en rekenen. Per vakgebied wordt een groepsoverzicht gemaakt. De leerkracht beschrijft in het groepsoverzicht de onderwijsbehoefte van het kind en welk aanbod nodig is om goed te kunnen afstemmen op de onderwijsbehoefte van de leerling. De groepsoverzichten worden besproken met de IB'er tijdens de leerlingbesprekingen. In het groepsoverzicht zijn ook de onderwijsbehoeften van de leerlingen uit het ontwikkelperspectief opgenomen (na-instructie, verkorte instructie, versnellen). In de stamgroepen wordt een pedagogisch groepsplan opgesteld.

6.3 Scholengroepniveau

Wanneer er extra ondersteuning nodig is, die we als school niet kunnen bieden, kunnen we extra middelen vragen bij het Samenwerkingsverband. We vragen op basis van het groeidocument een "arrangement" aan bij het CTO. In het CTO wordt advies gegeven, worden financiële middelen toegekend en eventueel ambulante begeleiding. Het spreekt voor zich dat we de ouders hier vanaf het begin bij betrekken.

6.4 Samenwerkingsniveau

Waar terugplaatsing naar het regulier basisonderwijs of plaatsing op het speciaal onderwijs aan de orde is, richten we ons tot de CTO (Commissie Toelaatbaarheidsverklaringen Onderwijsvoorzieningen). Uiteraard worden ouders ook hier vanaf de eerste stap betrokken bij de aanvraag. In de CTO kan besloten worden een toelaatbaarheidsverklaring af te geven of te adviseren met betrekking tot terugplaatsing.

Ook vindt herbespreking in de CTO plaats in geval van een tijdelijke toelaatbaarheidsverklaring (voorheen beschikking).

6.5 Aanwezige expertise personeel

- We beschikken over een psycholoog, 1½ dag per week in dienst van de school.
- Een van de directeuren is orthopedagoog.
- We beschikken over deskundige collega's met een Master SEN opleiding, ervaren leerkrachten en onderwijsassistenten.
- We faciliteren de logopedie, de fysiotherapie en de ergotherapie in het gebouw van de school.
- Op onze school heeft de IB'er de opleiding voor intern begeleider gevolgd.
- We beschikken over een rekencoördinator, die de opleiding heeft gevolgd voor rekencoördinator. Zij bewaakt de kwaliteit van ons rekenonderwijs.
- Het gehele team is geschoold m.b.t. dyslexie.
- Alle collega's zijn geschoold m.b.t. psychiatrische stoornissen bij kinderen.
- De collega's van de jonge risicogroep hebben de opleiding 'JRL kinderen' gevolgd.
- We beschikken over een taal-/ leescoördinator, die de kwaliteit van het taal/ leesonderwijs bewaakt.
- We beschikken over een coördinator sociaal- emotionele ontwikkeling.
- Anti-pestcoördinator.

7. Ondersteuning sociaal- emotionele ontwikkeling

7.1 Basiskwaliteit

Een heel belangrijk aspect van het onderwijs in onze school voor speciaal basisonderwijs is het begeleiden van de kinderen in hun sociaal- emotionele ontwikkeling. Voor het aanleren en versterken van wenselijk gedrag, het leren samenwerken, verantwoordelijkheid dragen en overige aspecten in het kader van burgerschap werken wij met "De Vreedzame School". In deze methode zijn de principes van "Grip op de Groep" opgenomen.

Met de methode "De Vreedzame School" wordt de school een omgeving waarin een ieder zich betrokken, veilig en verantwoordelijk voelt. Kinderen worden medeverantwoordelijk door bijv. het jaarlijks opstellen van de klassenregels samen met de leerkracht .

Een eenduidig, voorspelbaar en veilig pedagogisch klimaat is een belangrijke voorwaarde om leerlingen optimaal tot ontwikkeling te brengen. Succeservaringen staan hierbij centraal. We gaan vooral uit van de mogelijkheden van kinderen en willen hen laten voelen/ervaren dat ze gewaardeerd worden en dat ze ertoe doen. Bij conflicten wijzen we het gedrag van de leerling soms af, maar nooit de persoon. De leerkracht speelt hierbij een cruciale rol. Als team dragen we de principes gezamenlijk uit en vervullen zo een voorbeeldfunctie voor de leerlingen.

Op onze school is het belangrijk dat kinderen worden geaccepteerd zoals ze zijn. Dit draagt het personeel verbaal en non-verbaal uit in al het doen en laten. We willen kinderen stimuleren zich de benodigde vaardigheden op een positieve manier eigen te maken. Deze vaardigheden zijn mede bepalend voor het zelfstandig functioneren in de maatschappij.

Belangrijke kenmerken van ons pedagogisch klimaat zijn:

Veiligheid : voor jezelf, de ander en de omgeving

Verantwoordelijkheid : voor jezelf, de ander en de omgeving

Respect : voor jezelf, de ander en de omgeving

7.2 Basisondersteuning

Voor onze leerlingen is het hierboven genoemd pedagogisch klimaat essentieel.

We komen daarbij mede tegemoet aan de onderwijsbehoefte van o.a. de kinderen die een negatief zelfbeeld hebben en kinderen bij wie een stoornis is vastgesteld.

De kinderen waarbij bijv. ADHD is vastgesteld hebben veel behoefte aan rust, duidelijkheid en structuur. De kinderen met een aan autisme verwante stoornis hebben bovendien veel steun aan een voorspelbare omgeving. Onze collega's zijn geschoold om kinderen met deze problemen te begeleiden.

We brengen de ontwikkeling van de kinderen in de JRK- groep in kaart aan de hand van het OVM (ontwikkelingsvolgmodel). We brengen de ontwikkeling van onze leerlingen vanaf groep 3 in kaart met de SCOL (Sociale Competentie en Observatie Lijst). De SCOL geeft ons een goed beeld van de sterke competenties en ontwikkelcompetenties bij de leerlingen. In het ontwikkelperspectief en in het groepsplan kan voor een leerling waar nodig een intensief arrangement opgesteld worden.

7.3 Extra ondersteuning

In een aantal gevallen is extra ondersteuning noodzakelijk. We onderhouden in verband daarmee ook regelmatig contact met de externe hulpverlening.

Binnen de school wordt de Commissie van Begeleiding geconsulteerd om vast te stellen wat de onderwijsbehoefte is.

Op de Kompasschool is een breed scala aan programma's aanwezig om leerlingen te begeleiden in hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Het meest gebruikt wordt onder meer 'Handleiding voor jezelf', faalangstraining, zelfcontrole, 'Goed Gedaan', coole kikker en soemokaarten.

We stellen waar nodig een individueel handelingsplan op. Binnen de school is het mogelijk sovatrainingen te volgen. We bieden faalangstraining aan de schoolverlaters die dat nodig hebben en/of sociale vaardigheidstraining voor de kinderen vanuit de extra zorggelden van het samenwerkingsverband.

8. Ondersteuning taal/lezen

8.1 Basiskwaliteit

Technisch lezen

Op onze school is er in het lesrooster veel aandacht voor technisch lezen. Vooral in de groepen 3 en 4 neemt het lezen een centrale plaats in.

In groep 1 en 2 werken we met de methode Piramide en met het hulpboek Cito taal. In de methode wordt met drie instructieniveaus gewerkt. Veel aandacht is er voor de leesvoorwaarden in de vorm van inoefenen, herhalen, voordoen en samendoen. Volgen en sturen doen we met het OVM (ontwikkelingsvolgmodel) en met de Cito-toets taal voor kleuters.

In samenwerking met de fysiotherapeute bieden we met betrekking tot voorbereidend schrijven het programma "Schrijf dans" aan alle kleuters aan.

In groep 3 werken we met de methode "Veilig leren lezen" Kim versie. Standaard zorgen we voor herhaling waar nodig en extra inoefening. Hierbij maken we gebruik van het digibord en software behorende bij de methode. We volgen en sturen door middel van lettertoetsen, thematoetsen en AVI- toetsen.

Voor de groepen 4 tot en met 8 gebruiken we de methode "Lekker lezen". We volgen en sturen de vorderingen via de DMT- en AVI- toetsen. In de groepen wordt extra geoefend aan de hand van de methode 'race lezen'.

Spelling

Als het proces van aanvankelijk lezen is afgerond, bieden we spelling aan via de methode "Spelling op maat". Deze methode voldoet aan de kwaliteitseisen van goed spellingsonderwijs en biedt een goede directe instructie, gezamenlijke inoefening, veel herhaling en differentiatie in instructie en verwerking. Aandacht is er ook voor toepassing van de geleerde spellingstrategieën. De werkboekjes zijn rustig en duidelijk van lay-out.

Voor de leerlingen met een uitstroom PRO zijn passende perspectieven vastgesteld.

Taal

We bieden taalonderwijs aan de hand van de methode "Taal op maat". De methode biedt ruim voldoende mogelijkheid voor differentiatie, remediatie en verrijking. Er is veel ruimte voor samenwerken en samendoen. Kinderen worden uitgenodigd samen te werken. De methode sluit aan bij alle kerndoelen. Voor begrijpend lezen werken we met "Nieuwsbegrip XL" en "Nieuwsbegrip".

Voor de leerlingen met een uitstroom PRO hebben we de passende perspectieven uitgewerkt.

8.2 Basisondersteuning

Voor het volgen en sturen van de vorderingen van de leerlingen gebruiken we voor begrijpend lezen en spelling de Cito-toetsen voor speciale leerlingen. Voor lezen gebruiken we de DMT- en AVI - toetsen.

Aan de hand van de toetsen gaan we na of het kind de vorderingen heeft gemaakt die we in het OPP hebben verwacht. Bij stagnatie kunnen we direct inzetten op extra instructie, extra leertijd en extra inoefening.

Bij lezen bieden we verlengde leertijd via de leesmap en/of RT.

Bij begrijpend lezen zetten we vooral in op het inoefenen en toepassen van werkstrategieën en stappenplannen.

We werken in instructiegroepen en deze groepen zijn flexibel. Kinderen worden in een instructiegroep geplaatst na analyse van de leervorderingen in de methode en op de toetsen. Monitoring vindt plaats aan de hand van het ontwikkelingsperspectief (OPP).

8.3 Extra ondersteuning

Mocht de basisondersteuning onvoldoende resultaat geven, kunnen we extra oefentijd bieden. We kunnen naast de extra oefening in de groep ook remedial teaching (RT) bieden buiten de groep. Dat na aanmelding bij de IB'er. We werken met Connect en Ralfi lezen. Ook hebben we de methode "Toch Nog Leren Lezen" op school. Deze hulp bekostigen we mede vanuit de extra zorggelden van het SWV.

Waar mogelijk schakelen we de ouders in om ook thuis te oefenen. Dat lukt niet altijd. Daarnaast hebben we oefenmateriaal digitaal ter beschikking.

In geval van problemen met begrijpend lezen schakelen we de logopediste in om onderzoek te doen en handvatten te geven voor een handelingsplan.

Bij ernstige stagnatie van de vorderingen brengen we de problematiek in kaart en schakelen we in het IB-overleg de psycholoog in. Hij is de dyslexiespecialist en kan indien nodig dyslexieonderzoek doen. Waar van toepassing melden we een leerling aan voor nader onderzoek en starten we na goedkeuring een ONL-traject. In dit traject wordt een leerling met ernstige enkelvoudige dyslexie voor een lange periode intensief begeleid met scholing en huiswerk.

Voor de leerlingen met een uitstroom PRO hebben we een leerlijn opgesteld met passende perspectieven, toegespitst op onze taalmethode. We zetten hiervoor een deel de extra zorggelden in van het SWV voor extra ondersteuning.

9. Ondersteuning rekenen en wiskunde

9.1 Basiskwaliteit

In ons rekenonderwijs richten we ons op situaties uit het dagelijks leven en bieden daarom contextgebonden lesstof aan. De huidige methode 'Wereld in Getallen' voldoet aan de kerndoelen en omvat de referentieniveaus.

De methode stelt ons in staat voorafgaand aan de methodetoetsen te signaleren waar herhaling nodig is en voor wie. Er zijn oefenmogelijkheden voor zowel de leerlingen die herhaling nodig hebben als voor de leerlingen die meer uitdaging behoeven. Indien nodig passen we de hoeveelheid oefenstof en/of herhalingen aan.

Aan de hand van de methodetoetsen wordt vervolgens een beredeneerd aanbod vastgesteld en aangeboden. Differentiatie is mogelijk via de extra opdrachten in het leerlingboek. Het is mogelijk te herhalen maar ook om te versnellen via de instructiegroepen. Zo sluiten we aan bij de onderwijsbehoefte van de leerlingen.

In groep 1-2 werken we met het OVM. Zo kunnen we de vorderingen volgen en aansluiten bij de zone van de naaste ontwikkeling. We werken met de methode Piramide en zoeken aanvulling in de

hulpmap Cito rekenen. Via de Cito -toets “rekenen” volgen en sturen we de vorderingen met een niet methodegebonden toets.

9.2 Basisondersteuning

We werken met rekenen in instructiegroepen. Deze groepen zijn flexibel en kunnen worden aangepast waar wenselijk. In ieder geval doen we dat na de Cito- toetsen, maar ook regelmatig tussendoor.

Aan de hand van de leerlijnen en de resultaten van de methodetoetsen en Cito-toetsen clusteren we de leerlingen in de instructiegroepen. In een instructiegroep kunnen kinderen extra instructie, basisinstructie of verkorte instructie krijgen.

De IB'er wordt ingeschakeld als een kind versneld door de methode kan gaan of een deel moet herhalen. Ook is het mogelijk dat een kind in een klein instructiegroepje wordt geplaatst om een extra impuls te krijgen.

9.3 Extra ondersteuning

We monitoren de vorderingen van de kinderen elk half jaar. Als blijkt dat een kind niet die vorderingen maakt die verwacht werden in het OPP en de extra instructie en inoefening onvoldoende hebben opgeleverd, melden we aan bij de IB'er. Zij kan de rekencoördinator inschakelen. De rekencoördinator is geschoold om rekenonderzoeken af te nemen en handelingsplannen op te stellen.

We hebben aan aantal aanvullende rekenprogramma's zoals onder meer “maatwerk”, “met sprongen vooruit” en “rekentijgers plustaken.”

Ook kan via een individueel handelingsplan (IHP) gewerkt worden aan een specifiek probleem. Waar mogelijk schakelen we de ouders in en wordt huiswerk meegegeven.

Voor de kinderen met een uitstroom PRO is er een leerlijn met passende perspectieven aanwezig.

10 Grenzen aan de ondersteuning

De Kompaschool zet zich optimaal in om tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van de kinderen. We zetten vooral sterk in op preventie:

- via een duidelijk, gestructureerd klimaat met een gedegen aanbod voor sociaal- emotionele ontwikkeling;
- via succeservaring, stimuleren en eisen stellen;
- via een aanbod op niveau, conform de leerlijnen en het OPP;
- via scholing van de medewerkers.

Waar liggen de grenzen van onze ondersteuning?

- Daar waar kinderen onvoldoende profiteren van het geboden pedagogisch klimaat, van de duidelijkheid en de structuur. Het gedrag verbetert niet en het kind ontwikkelt zich niet of onvoldoende. Daar waar veiligheid van het kind zelf, de medeleerlingen en de collega's in het geding is, bijvoorbeeld bij ernstige gedragsproblemen. Daar waar meer nodig is dan wij kunnen bieden. Dan vindt verstoring van de rust en veiligheid plaats.

- Bij ernstige verstoring van het leerproces, zodat er onvoldoende ingezet kan worden op het onderwijsproces. Mede met het oog op alle leerlingen in de school.
- Als er geen of onvoldoende ontwikkeling plaatsvindt. Als er na een intensief zorgtraject geen vooruitgang is te constateren.
- Interferentie zorg en onderwijs. De tijd die besteed wordt aan speciale zorg en behandeling gaat ten koste van de beschikbare onderwijstijd. Te denken aan kinderen met een medische vraag, kinderen die niet zindelijk zijn bij de start in groep 3.

Daar waar de grens van onze ondersteuning bereikt is, richten we ons tot het samenwerkingsverband, de bovenschoolse ondersteuning.

11. Professionalisering

Wij gaan ervan uit dat stilstand achteruitgang betekent. Onze school is een lerende organisatie.

Ontwikkelingen gaan snel en we oriënteren ons voortdurend op ontwikkelingen in het onderwijsveld. We lezen onze vakliteratuur en nemen deel aan landelijk georganiseerde scholingen, onder meer van de landelijke vereniging voor SBO. Internet biedt veel mogelijkheden om goed op de hoogte te blijven van ontwikkelingen, methodes, werkwijzen etc.

Aan de hand van onze observaties en bevindingen, ons kwaliteitsinstrument, onze tussenopbrengsten en onze eindopbrengsten stellen we jaarlijks een verbeterplan op. We maken gebruik van instanties, zoals de OBD, bij het begeleiden van ons verbeterproces.

Centraal staan de competenties van de leraren. Zij zijn de belangrijkste factor in het onderwijsleerproces en het is het (ortho-)didactisch en (ortho-)pedagogisch handelen dat de kwaliteit van het onderwijs grotendeels bepaalt.

In ieder geval tweejaarlijks stelt elke leraar een persoonlijk ontwikkelplan op, gericht op het verbeteren van zijn/haar competenties.

Daarnaast stellen we ook voor de school een verbeterplan op. De afgelopen jaren is scholing met betrekking tot het opstellen van ontwikkelingsperspectieven en het formuleren van een beredeneerd aanbod afgerond.

Ook zijn nieuwe methodes ingevoerd voor taal, spellen en rekenen.

Het pedagogisch klimaat in de school neemt een centrale plaats in en is eigenlijk altijd onderwerp van gesprek op de teamvergaderingen.

Komende periode gaan we inzetten op het (ortho-)didactisch handelen, uitdagende werkvormen en samenwerkend leren. We gaan ons als team scholen wat betreft de executieve functies.